

når det drejer sig om at sikre samfundets økonomiske og demokratiske udvikling. Af samme grund er det afgørende med en effektiv forskningsrådgivning, som udviser uafhængighed og faglig kyndighed i sin rådgivning af Folketing og ministre, og det håber jeg vi får med det lovforslag, som er fremsat her.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke her under førstebehandlingen give klart tilsagn om støtte til lovforslaget, men vi er positive over for det.

Vi finder det rigtigt, at regeringen følger opfordringen fra OECD om at skabe en klar arbejdsdeling i rådgivningssystemet og forbedre betingelserne for den faglige rådgivning og det tværministerielle samarbejde på forskningsområdet. Om det foreliggende forslag så er det mest optimale, skal jeg lade være usagt, for jeg kender ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkeligt til de indvendinger mod forslaget, som måtte foreligge eller måtte komme fra de berørte forskningsråd eller andre.

Udvalgsarbejdet vil med andre ord komme til at afgøre Fremskridtspartiets stemmeafgivning ved tredjebehandlingen. Men vi går positivt ind i udvalgsarbejdet, og vi er relativt positive over for lovforslaget.

Bruno Jerup (EL):

Dette lovforslag er et eksempel på, at det kan være ganske svært at fjerne noget, man én gang har opbygget, og vel at mærke noget, som aldrig nogen sinde har været ønsket fra dansk forsknings side, men alene har været et politisk ønske, som blev presset igennem af tidligere regeringer og bl.a. har været en del af hr. Bertel Haarders politik.

Det nye rådgivningssystem indfører endnu flere strukturer i den danske forskningsrådgivning. Det er muligvis udmærket med et statsligt forskningsråd, i dette lovforslag også kaldet Danmarks Forskningsråd, og det kan også være udmærket med offentlige forskningsråd, som kan være en støtte for de enkelte fagministre. Men noget væsentligt er: Hvad skal deres rolle være? Og det helt væsentlige: Hvad skal vi med de fire eller seks, eller hvor mange der nu bliver, statslige forskningsråd?

Enhedslisten vil foreslå, at man nedlægger de statslige forskningsråd. Det kan være udmærket med en åben dialog mellem det politiske system, Folketinget og forskningsministeren, og forskningsverdenen om, hvad der skal satses på

set fra et mere overordnet forskningsøjemed. Hvis vi fra politisk side ønsker, at der skal være øget fokus på forskning inden for økologi, vedvarende energi og folkesundhed, kan det være et udmærket signal at sende fra det politiske system.

Men den udvikling, der har været, hvor man i højere og højere grad forsøger at detailstyre forskningen, mener vi er fejlagtig vej. Vi skal i langt højere grad fastholde den frie forskning. Historien er desværre fyldt med dårlige eksempler på konsekvenserne af for megen statslig styring af forskningen, og derfor skal pengene gives til de enkelte forskningsinstitutioner, som har ansvaret for prioritering af pengene inden for den samlede ramme.

Det er en uhensigtsmæssig politik, at man har alle mulige rådgivningsorganer til at finde de forskningstoppe, der måtte være. Det betyder i praksis, at de mulige forskningstoppe, der måtte være om 10 eller 20 år, ikke bliver prioriteret, fordi de ikke er synlige på nuværende tidspunkt.

Den nuværende forskningsrådgivning bygger på en generel mistillid til det forskningsmæssige miljø og en manglende forståelse for, hvad det vil sige at forske. Forskning er ikke bare en almindelig produktionsvirksomhed, hvor man sætter fokus på de produkter, der lige for tiden ser ud til at være et salgsmæssigt boom eller fremgang i.

Det er også interessant, at den forskningsrådgivning, som findes i Danmark, ikke er blevet etableret, fordi forskerne har ønsket denne statslige kontrol eller mente, den var nødvendig for at udvikle forskningen. Den er blevet etableret, fordi der har været et politisk ønske om at målrette forskningen mod områder, som kan eller kunne give større økonomiske afkast og opfyldte f.eks. OECD's politik.

Vi mener, man skal udvikle forskningspolitikken i en helt anden retning, som ikke falder på halen for planlæggere, og som i virkeligheden ikke bør eller kan lade sig styre af erhvervslevets kortsigtede behov, men tager udgangspunkt i, at det enkelte forskningsmiljø og den enkelte forsker dybest set har en interesse i at udvikle ny viden på væsentlige områder. Forskere er ligesom politikere, kunstnere og alle andre en del af samfundet og naturligvis også påvirket af det.

Det foreliggende lovforslag sætter sig mellem to stole. Det kan være, det er en forløber fra ministerens side for at nedlægge de statslige